

Jaarverslag 2015

april 2016

Voorwoord

Beste lezer,

Graag bieden wij u hierbij het zevende jaarverslag van de Participatieraad aan.

2015 stond vooral in het teken van het eerste uitvoeringsjaar van de nieuwe taken van de gemeente.

Na jaren van voorbereiding werd de uitvoering van de Jeugdzorg, de nieuwe WMO en Participatiewet door de gemeente ter hand genomen. Voor iedereen was het wennen. Voor bewoners die nu met vragen terecht kunnen bij de Meitinkers. Voor de zorg en hun medewerkers die nu een andere relatie met de gemeente krijgen. Zeker was het ook wennen voor de gemeente zelf die op vele fronten moest laten zien berekend te zijn op de nieuwe taken.

Ook voor de Participatieraad was het wennen. De adviezen kwamen meer in het teken staan van de uitvoering en de verdere uitwerking van beleid in uitvoeringsplannen. Nieuwsgierig en actief probeerden we ook zo goed mogelijk zicht te krijgen hoe de uitvoering verliep en daarbij het college te adviseren.

Het jaarverslag 2015 is een uitgebreid verslag geworden. Er is door de leden veel werk verzet. Kern van het werk vormen de gevraagde en ongevraagde adviezen aan het college.

In het jaarverslag presenteren we in hoofdstuk 1 onze Participatieraad in zijn algemeenheid. In hoofdstuk 2 staan de speerpunten voor het jaar 2015 en wat daarin in hoofdlijn is bereikt. De concrete uitwerking vindt u in hoofdstuk 3 met een overzicht van onze adviezen en de reacties van het college. In hoofdstuk 4 staat de veelheid van activiteiten en resultaten van onze Participatieraad als geheel, van het dagelijks bestuur en van de werkgroepen. Hoofdstuk 5 gaat over ons budget en hoofdstuk 6 geeft een doorkijk naar 2016.

We kunnen terugzien op een praktisch jaar met enthousiaste en betrokken mensen. We danken iedereen voor de inzet, inbreng en samenwerking.

Veel leesplezier en reacties zijn uiteraard welkom

Namens de Participatieraad

W.G.J. Dommerholt-Visser
Voorzitter

1. De Participatieraad in Heerenveen

De Participatieraad is in september 2008 officieel geïnstalleerd. De raad is een adviesorgaan voor het college van burgemeester en wethouders.

De Participatieraad heeft tot taak om desgevraagd of uit eigen beweging het college te adviseren over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op het terrein van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO 2015), Jeugdwet, Participatiewet en aanverwante wetten die participatie in de samenleving beogen en van invloed zijn op de positie van de inwoners van de gemeente Heerenveen (aldus de verordening betreffende de Participatieraad).

1.1 Samenstelling

Op basis van de Verordening Participatieraad gemeente Heerenveen bestaat de Participatieraad op 1 januari 2015 uit 15 leden. Vanwege de herindeling met de gemeente Boarnsterhim en de toename van het aantal gemeentelijke taken is besloten tot een maximale bezetting. Gedurende het jaar vertrokken echter 3 leden. In juni werd afscheid genomen van de heer Joop van Dam die 4 jaar actief zijn bijdrage heeft geleverd. De heer Jouke Bouma, vanaf januari betrokken, verliet om persoonlijke redenen de raad eveneens. In december vertrok mevrouw Christien Vermeer vanwege een verhuizing buiten de gemeente. Zij is vanaf de oprichting van de Participatieraad een betrokken en kundig lid geweest. Ineke van Dam is vanaf 1 februari 2015 ambtelijk secretaris. De Participatieraad bestond eind 2015 uit de volgende leden:

Dagelijks bestuur:

Willy Dommerholt	voorzitter
Riki Telgen	vice-voorzitter
John Blank	secretaris/penningmeester

Leden:

Cobie Aandewiel	Eelco Sixma
Sophia Cuperus	Fred Dommershuijzen
Dick Kleinhesselink	Johan Mintjes
Dik van der Korf	Nico Smits
Renie Plantinga	Ildi van Boetzelaer

Ambtelijke ondersteuning:

Ineke van Dam

1.2 Visie, missie en uitgangspunten

De Participatieraad heeft als visie: iedere burger van de gemeente Heerenveen moet zijn of haar leven op eigen wijze kunnen inrichten met gebruikmaking van zijn of haar eigen mogelijkheden. Indien nodig kunnen burgers daarbij geholpen worden. Ze dienen daarbij met respect behandeld te worden vanuit de gedachte dat iedereen waardevol is en gelijkwaardig aan elkaar. Het is van belang dat burgers dat zelf ook zo ervaren en uitgenodigd worden om in de Heerenveense samenleving mee te denken en mee te doen. Uiteindelijk is een drempelloos Heerenveen, zowel letterlijk als figuurlijk, een belangrijke opdracht.

Bovenstaande visie mondt uit in de volgende missie: de Participatieraad voorziet het college van burgemeester en wethouders van opbouwende en onderbouwde adviezen over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op het terrein van de WMO 2015, Jeugdwet, Participatiewet en aanverwante wetten die participatie in de samenleving beogen.

Daartoe acht de Participatieraad het van wezenlijk belang goede contacten te onderhouden met alle geledingen van de Heerenveense samenleving zodat de adviezen gestoeld zijn op de belangrijke signalen die daaruit voortkomen.

Om zijn doelstellingen te bereiken heeft de Participatieraad de volgende uitgangspunten:

- pro actief zijn,
- zich onafhankelijk en constructief opstellen,
- de burger centraal stellen,
- bij de advisering zich steeds de vraag stellen in welke mate het beleid en de uitvoering ervan voldoet aan het compensatiebeginsel, dat wil zeggen welke hulpmiddelen en voorzieningen
- zijn er nodig om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij,
- het gemeentelijk beleid en de effecten van dit beleid beoordelen op de participatie van de burger in de maatschappij.

1.3 Werkwijze van de Participatieraad en de verdeling in werkgroepen

Het zijn vele terreinen waarover de Participatieraad het college van burgemeester en wethouders gevraagd en ongevraagd adviseert. Differentiatie en specialisatie is gewenst en daarom is de Participatieraad verdeeld in werkgroepen. Deze werkgroepen bereiden de adviezen voor en vervolgens worden de adviezen in de openbare vergadering van de Participatieraad besproken en vastgesteld. Een werkgroep is verantwoordelijk voor de eigen contacten met de achterban.

Het dagelijks bestuur vervult naast de taken die gekoppeld zijn aan bepaalde functies ook een coördinerende rol en is een voorwaardenscheppend platform om de Participatieraad zo goed mogelijk te laten functioneren. De Participatieraad en het dagelijks bestuur worden ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Werkgroepindeling eind 2015

Werkgroep 1	Sociale samenhang en leefbaarheid met specifieke aandacht voor ouderen en Jeugd	Fred Dommershuijzen; Dik van der Korf; Dick Kleinhesselink en Eelco Sixma
Werkgroep 2	Informatie, advies en cliëntondersteuning	Nico Smits; Johan Mintjes; Renie Plantinga en Ildi van Boetzelaer
Werkgroep 3	Mantelzorg en vrijwilligers	Riki Telgen en Eelco Sixma
Werkgroep 4	Deelname aan de maatschappij door mensen met een beperking, WMO voorzieningen en leerlingenvervoer	Nico Smits; Cobie Aandewiel en Sophia Cuperus
Werkgroep 5	Opvang huiselijk geweld, (O)GGZ en verslavingsbeleid	Dick Kleinhesselink; Sophia Cuperus; Fred Dommershuijzen en Cobie Aandewiel
Werkgroep 6	Werk en Inkomen	Dik van der Korf; Johan Mintjes; Renie Plantinga; John Blank en Ildi van Boetzelaer
Ad hoc werkgroep Transities	Transitities	Nico Smits en Renie Plantinga
Ad hoc werkgroep Kwaliteit	Klachtenregeling en Kwaliteit	Riki Telgen en Dik van der Korf

2. Doelstellingen voor 2015

Naast de kerntaak van het adviseren van het college stonden voor 2015 zeven speerpunten op het programma.

- De Participatieraad heeft steeds aangedrongen op **communicatie naar de inwoners** over alle naar de gemeente overgehevelde taken met betrekking tot de WMO 2015, Jeugdzorg en de Participatiewet.
- De Participatieraad heeft op **12 oktober 2015 een bijeenkomst voor cliëntenraden** van de door de gemeente Heerenveen gecontracteerde zorgaanbieders gehouden. Aan de cliëntenraden was eerst gevraagd om gesprekspunten. Aangezien er veel behoefte was aan informatie is over een viertal thema's uitgebreide informatie gegeven door medewerkers van de gemeente Heerenveen. De thema's waren: keukentafelgesprek, huishoudelijke hulp, begeleiding en financiën/administratie. De Participatieraad zorgde voor gespreksleiding en verslaglegging. Het verslag is vervolgens naar alle genodigden gestuurd.
- De Participatieraad heeft de **uitvoering van de nieuwe taken** van de gemeente WMO 2015, Jeugdzorg en Participatiewet actief en betrokken gevolgd. Zowel in werkgroepen als in de plenaire vergadering kwam de uitvoering diverse keren ter sprake.
- De Participatieraad heeft bijzondere aandacht besteed aan de **monitoring van de resultaten** van de alle naar de gemeente overgehevelde taken met betrekking tot de WMO 2015, Jeugdzorg en de Participatiewet. De tevredenheid van de inwoners van de gemeente Heerenveen over deze taken zal hierbij centraal staan. Helaas kwamen er in de loop van het jaar alleen financiële rapportages beschikbaar. De Participatieraad is voorstander van een voortdurende evaluatie/feedback met betrekking tot de cliëntentevredenheid, maar deze rapportages zijn nog niet beschikbaar.
- De Participatieraad heeft het overleg voortgezet over een door de gemeente Heerenveen te realiseren **onafhankelijke klachtenregeling**.
- De Participatieraad heeft ook in 2015 de jaarlijkse **teambuilding** gehad waarin de evaluatie en bijstelling van de werkwijze aan de orde kwamen. Daarbij kreeg werkgroep 2 de coördinerende taak rond de toegang toebedeeld.
- De **bekendheid van de Participatieraad** bij de burger door communicatie met de "achterbannen" had onze voortdurende aandacht. De **Nieuwsflits** wordt maandelijks uitgebracht zodat inwoners weten wat op de vergaderagenda staat en welke adviezen zijn uitgebracht. Diverse keren bezochten burgers onze openbare vergaderingen. Een beperkt aantal inwoners vulden onze "**Signaalkaarten**" in en zodoende bereikten ons signalen die meer om een snelle en praktische oplossing vroegen dan dat we daaruit trends konden halen. Alle mensen kregen bericht en soms werden mensen doorverwezen.

3. Adviezen 2015 van de Participatieraad en de reacties van het college

De Participatieraad heeft in het verslagjaar 9 gevraagde en 5 ongevraagde adviezen gegeven. Hierop werden van het college 5 reacties ontvangen. Ook gaf het college nog reactie op 3 in 2014 uitgebrachte adviezen. In onderstaand overzicht worden de adviezen en reacties samengevat weergegeven. De volledige informatie kunt u vinden op onze website.

Reacties van het college op adviezen 2014

Communicatieplan en communicatiekalender 3D

Op 4 november 2014 geeft de Participatieraad een stevig advies. De strategie en visie wordt gedeeld maar in de uitwerking is onvoldoende maatwerk met betrekking tot diverse doelgroepen en verschillen in wijken en dorpen. Ook ontbreekt dat communicatie een zaak is van tweerichtingsverkeer.

Op 21 mei 2015 reageert het college en verontschuldigt zich dat de reactie langer is blijven liggen. Voorts bericht het college dat de verschillende suggesties van de Participatieraad verwerkt zijn in de communicatieaanpak en diverse activiteiten vanaf eind 2014.

Participatiefonds

Op 4 november 2014 stuurt de Participatieraad de gevraagde uitwerking van het eerder voorgestelde participatiefonds. Het voorstel luidt om Stichting Leergeld als uitgangspunt te gebruiken en deze uit te breiden naar een aantal doelgroepen van 21 jaar en ouder (personen met een inkomen maximaal 10% boven het minimuminkomen en personen met een chronische ziekte of handicap). Doel van deze uitbreiding is dat deze mensen op een volwaardige manier mee kunnen blijven doen in hun omgeving en in ruimere zin in de maatschappij. Ook kan hierbij in het geval van stapeling van kosten een helpende hand worden geboden.

In het extra overleg met het college op 14 november 2014 is dit voorstel uitgebreid besproken. Op 28 april 2015 bericht het college dat de voorgestelde uitwerking van het Participatiefonds niet wordt overgenomen. Het college wenst onderscheid tussen een regeling voor kinderen uit arme gezinnen en het beleid over de participatie van volwassenen. Ook ziet het college in het huidige beleid betere mogelijkheden voor het gewenste maatwerk dan de voorgestelde collectieve regeling.

Beleidsregels WMO 2015

Op 25 november 2014 geeft de Participatieraad een positief advies over de beleidsregels, mede omdat eerdere aanbevelingen bij de verordening WMO 2015 nu waren meegenomen.

Op 10 februari 2015 bericht het college verheugd te zijn met het positieve advies. Diverse vragen kunnen worden opgehelderd, mede omdat de beleidsregels in de context gezien moeten worden met de wet en de verordening. Het college neemt het voorstel van de Participatieraad over ten aanzien van de termijn waarbinnen het verslag (van het keukentafelgesprek) gereed moet zijn.

Gevraagde adviezen 2015

Verordening Participatieraad

Op 23 maart 2015 geeft de Participatieraad een positief advies over de geactualiseerde verordening. Vanwege de nieuwe wetgeving van de WMO 2015, Jeugdwet en Participatiewet was aanpassing noodzakelijk. Op 29 juni 2015 heeft de gemeenteraad de nieuwe verordening vastgesteld.

Verordening Leerlingenvervoer 2015

Op 30 april 2015 geeft de Participatieraad een constructief advies over de uit 2009 bijgestelde verordening. In het bijzonder wordt aandacht gevraagd voor goede communicatie met ouders en scholen over de komende veranderingen. Tevens meldt de Participatieraad dat er een enquête onder ouders en leerlingen wordt gehouden omdat er veel signalen van klachten over het huidige vervoer zijn. De uitkomsten zullen later in het jaar in een ongevraagd advies aan het college worden gepresenteerd in het vertrouwen dat het college bij het toewijzen van de contracten hiermee rekening zal houden.

Op 26 mei 2015 bedankt het college de Participatieraad en geeft aan ook de communicatie met ouders belangrijk te vinden. Tevens bericht het college de uitkomsten van de enquête graag tegemoet te zien.

Beleidsregels bijzondere bijstand

Op 23 maart 2015 bericht de Participatieraad aan het college dat het achteraf adviseren van reeds vastgestelde beleidsregels geen juiste gang van zaken is. Omdat het gaat om beleidsregels voor een van de meeste kwetsbare groepen in de Heerenveense samenleving en omdat de Participatieraad goed wil toetsen of deze beleidsregels in lijn met wetgeving en eerder beleid zijn vraagt de Participatieraad om een schriftelijke bevestiging dat het advies om dezelfde wijze door het college

wordt behandeld. Om een goed advies te kunnen geven vraagt de Participatieraad tevens om een volledig overzicht van wat wettelijk is voorgeschreven en waar de gemeente beleidsvrijheid heeft.

Op 19 mei 2015 bericht het college dat de nieuwe beleidsregels voor de bijzondere bijstand dezelfde dag zijn vastgesteld. Tevens reageert het college op de brief van 23 maart 2015. Als reden voor het zonder advies vooraf vaststellen noemt het college dat directe invoering wenselijk is vanwege financiële gevolgen en duidelijkheid bij uitvoerders en inwoners van de gemeente. Het college vraagt de Participatieraad nadrukkelijk om advies en zegt toe het advies op dezelfde wijze te behandelen als het vooraf was gegeven. Ook wordt toegezegd dat als een beleidsregel moet worden aangepast dit wordt gedaan met terugwerkende kracht en dit tevens bij besluiten op individuele aanvragen wordt gecorrigeerd. Tevens geeft het college het gevraagde overzicht inzake wettelijke verplichtingen en beleidsvrijheid.

Op 23 juni 2015 geeft de Participatieraad advies en meldt dat de beleidsuitgangspunten van deze beleidsregels en het te bereiken resultaat wordt onderschreven. Het overleg tussen een werkgroep van de Participatieraad en betrokken ambtenaren voordat het college de nieuwe beleidsregels vaststelde is op prijs gesteld. De Participatieraad heeft wel een aantal opmerkingen en vragen over o.a. het bepalen van noodzaak en bijzondere omstandigheden, kosten van schoonmaakhulp, schoolgaande kinderen, kosten sociale-culturele en sportieve activiteiten.

Op 30 oktober 2015 bedankt het college de Participatieraad voor het ontvangen advies en geeft een reactie op de opmerkingen en vragen. Tenslotte concludeert het college dat het advies geen aanleiding is om de beleidsregels te wijzigen.

Ook heeft er in 2015 correspondentie plaatsgevonden over de Beleidsregels handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015. Op 19 oktober 2015 reageert de Participatieraad op de brief van 7 juli 2015, waarin het college een aantal redenen aangeeft waarom geen advies wordt gevraagd. De Participatieraad verzoekt het reguliere proces te volgen en stelt het op prijs om op alle relevante onderwerpen een advies te kunnen uitbrengen voordat deze onderwerpen zijn vastgesteld.

Harmonisatie peuterspeelzalen/kinderopvang in Heereveen

Op 23 september 2015 geeft de Participatieraad advies en staat positief tegenover de vervroegde en gefaseerde invoering van deze harmonisatie. Daarbij wordt aandacht gevraagd voor het belang en de kwaliteit van Voor- en Vroegschoolse Educatie en de noodzakelijke didactisch-pedagogische ondersteuning voor begeleiders. De Participatieraad spreekt zorg uit omtrent de kosten en de toegankelijkheid van deze voorziening vooral voor peuters uit gezinnen waar sprake is van stapeling van kosten.

Op 4 november 2015 reageert het college en onderschrijft het belang van de Voor- en Vroegschoolse Educatie. Gemeld wordt dat reeds aandacht wordt besteed aan het kostenaspect.

Beleidsregels Leerlingenvervoer

Op 23 september 2015 adviseert de Participatieraad positief over de beleidsregels en spreekt tevens waardering uit voor het feit dat scholen betrokken zijn bij de Verordening Leerlingenvervoer.

Herijking toekomstperspectief huisvesting basisonderwijs

Op 19 oktober 2015 geeft de Participatieraad advies en staat positief tegenover een efficiënte inzet van huisvesting mits er ruimte, reserve en flexibiliteit blijft voor vernieuwing en belangwekkende initiatieven. Tevens wordt geadviseerd scholen vanuit huisvesting te faciliteren die zich inspannen voor maatschappelijke verbreding, dus met peuter-, kinder- en buitenschoolse opvang en voor de uitvoering van beleidsvoornemens op het gebied van zorg en onderwijs o.a. voor preventiemedewerkers. In dit kader wordt de aansluiting met diverse gemeentelijke plannen zoals Zorg voor Jeugd 2015-2018 gemist.

Uitvoeringsplan Mantelzorg

Op 1 december 2015 geeft de Participatieraad een positief advies en is zeer te spreken over de ondertitel "Ik soarchje foar in oar, wa stipet my?" en de vier uitgangspunten: Vinden, Versterken, Verlichten en Verbinden. Ook is de Participatieraad zeer tevreden over de vroegtijdige inspraak. Belangrijk punt van zorg is dat de mantelzorger die zorg verleent aan een Wlz cliënt in de thuissituatie buiten de definitie valt maar wel degelijk tot de doelgroep van de gemeente hoort. Ook geeft de Participatieraad nog diverse aanbevelingen bij de beleidsmaatregelen.

Op 23 december 2015 bedankt het college de Participatieraad hartelijk voor het uitgebrachte advies. Het college gaat uitvoerig in op de definitiekwestie en meldt dat de Wlz-mantelzorger via de Wlz ondersteuning krijgt maar ook als ingezetene in de gemeente gebruik kan maken van algemene mantelzorgvoorzieningen. Ook neemt het college de diverse aanbevelingen over.

Uitvoeringsplan Gezondheid

Op 1 december 2015 geeft de Participatieraad een neutraal advies omdat het uitvoeringsplan meer een visie is en het concrete stappenplan ontbreekt. De Participatieraad verzoekt om tijdig bij de voorbereiding van de uitvoering betrokken te worden.

Op 18 december 2015 reageert het college met dank voor het advies en meldt dat een groot deel van het WMO& Gezondheidsbeleid wordt vormgegeven met partners en dat op voorhand niet aangegeven kan worden welke richting en bijbehorende stappen ondernomen zullen worden.

Preventieplan schuldhulpverlening

Op 9 december 2015 geeft de Participatieraad een kritisch advies. Het plan oogt als een visiestuk met globale doelstellingen en mist voorgenomen uitvoeringsactiviteiten ten aanzien van de preventie van schulden. Inzicht in belangrijke onderwerpen als de rol van het budgetmaatje, de samenwerking met aantal partijen en een systematische aanpak in het terugbrengen van aantal problematische gevallen worden gemist.

Ongevraagde adviezen

Expertisecentrum Werkhulp

Op 30 april 2015 geeft de Participatieraad advies om het schoolloopbaantraject vanuit het Expertisecentrum Werkhulp structureel te financieren. De pilot 'naar werk' van de Mr Duisterhoutschool is volgens de Participatieraad het schoolvoorbeeld hoe het gedachtegoed van de nieuwe wet- en regelgeving tot praktijk komt en verdient daarom structurele ondersteuning.

Op 9 juni 2015 reageert het college dat de gemeente vanaf de start betrokken is geweest bij de pilot. De gemeente hecht aan een werkwijze die plaatsvindt in afstemming met andere netwerkpartners. Ook het realiseren van een beschutte werkomgeving bij en in samenwerking met reguliere bedrijven ziet de gemeente voor deze jonge doelgroep als de beste oplossing. Informatie over het vervolg wordt toegezegd zodra hierover meer bekend

Beleidsregels verlagen algemene bijstand in verband met de woonsituatie en de schoolverlaterssituatie Participatiewet gemeente Heerenveen 2015

Op 12 mei 2015 geeft de Participatieraad advies met een aantal redactionele opmerkingen en wijst op een fout in de toelichting. Ook pleit de Participatieraad voor een heldere communicatie over deze beleidsregels naar de doelgroepen.

Kosten MBO-studenten

Op 19 oktober 2015 geeft de Participatieraad advies om gezinnen die de kosten van MBO-onderwijs vanwege het stoppen van DUO niet meer kunnen betalen te ondersteunen. De Participatieraad vraagt welke specifieke ondersteuning gegeven kan worden en stelt tevens voor een fonds op te richten waaruit deze kosten kunnen worden betaald en noemt gemeenten Emmen en Tilburg waar een dergelijk fonds al bestaat.

Doelgroepenvervoer

Op 29 oktober 2015 wordt het aangekondigde advies doelgroepenvervoer door de Participatieraad uitgebracht. Het advies geeft een uitgebreid verslag van de gehouden enquête onder de gebruikers van het leerlingenvervoer op de Mr Duisterhoutschool en It Oerset. Aandachtspunten zijn: positieve bejegening van de klant tijdens vervoer, waarborgen veiligheid tijdens vervoer en adequate communicatie zodat de reiziger weet waar hij of zij aan toe is. Bij het verslag is een overzicht van de meest voorkomende klachten met aanbevelingen. Tevens geeft Participatieraad aandachtspunten bij de aanbesteding voor toekomstig doelgroepenvervoer.

Evaluatie Jongerencentrum CASA

Op 10 december 2015 geeft de Participatieraad advies. Omdat in de evaluatie de bijdrage aan het gemeentelijk Integraal Jeugdbeleid wordt genoemd vraagt de Participatieraad om een uitwerking van velerlei aspecten op het gebied van het Integraal Jeugdbeleid zoals de facilitering van overige jongerenvoorzieningen in de gemeente en de preventie en curatieve aanpak ten aanzien van alcohol en drugs, inzet jongerenwerkers ook in de dorpen.

4. Activiteiten en resultaten van de Participatieraad, het dagelijks bestuur en de werkgroepen

4.1 Activiteiten van de Participatieraad

Er zijn 10 openbare vergaderingen geweest. De agenda hiervan werd maandelijks aangekondigd in de nieuwsflits en geplaatst op de website van de Participatieraad. Diverse keren werd de publieke tribune bezocht.

Naast het uitbrengen van adviezen was er dit jaar speciale aandacht voor:

- Voortgang van de in gang gezette processen in het sociale domein
- Contact leggen en onderhouden met de nieuwe doelgroepen.

4.2 Activiteiten van het Dagelijks Bestuur

Het dagelijks bestuur heeft 10 keer vergaderd. Er vond structureel overleg plaats met de portefeuillehouders en de afdelingshoofden. Naast de voorbereiding van de maandelijkse openbare Participatieraadsvergaderingen en het faciliteren van de werkgroepen werd aandacht besteed aan:

- Het organiseren van de teambuildingsdag inclusief de introductie van nieuwe leden.
- Het uitbrengen van de maandelijkse nieuwsflits en het continu beoordelen van de website van de gemeente Heerenveen op inhoud, toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid.
- Het organiseren van bijeenkomsten met kwetsbare groepen, ambtenaren en de commissie SaZa.
- Het presenteren van onze werkwijze bij andere gemeenten.
- Het bijwonen van de vergaderingen van de landelijke koepel.
- Het bijwonen van de ledenvergadering van het FSU

4.3 De activiteiten van de werkgroepen en de resultaten

Werkgroep 1

Samenstelling - In januari 2015 telde de werkgroep zes leden: Joop van Dam, contactpersoon Fred Dommershuijzen, Dik van der Korf en Dick Kleinhesselink; daarnaast op de vrijgekomen plaats Jouke Bouma en - vooruitlopend op het aangekondigde vertrek van Joop van Dam in juni - als zesde lid Eelco Sixma. In de zomer is dus afscheid genomen van Joop van Dam; in de herfst van 2015 trok Jouke Bouma zich om persoonlijke redenen terug.

Besprekingen - Ook voor onze werkgroep stond het verslagjaar in het teken van de invoering van de nieuwe wetten per 1 januari 2015. Ten gevolge daarvan zijn drie nieuwe gebieden aan de werkgroep toegeschoven: **jeugd, (passend) onderwijs en gezondheid**.

Tijdens de in totaal 10 bijeenkomsten van de werkgroep kwamen vooral aan de orde:

- onze bijdrage aan twee brainstormsessies onder leiding van de gemeente over de nieuwe **woonvisie** van Heerenveen met stakeholders en gemeenteraadsleden. Meegedacht is over de gewenste doorstroming; en over de huisvesting van **kwetsbare burgers** zoals ouderen, jongeren en economisch en psychisch kwetsbaren;
- in juni stelden wij aan het DB een notitie over **toegankelijkheid** ter hand. Bespreking werd in overleg over de zomer heen getild. Bij de bespreking Uitvoeringsplan WMO 2016 is het VN-verdrag als extra thema ingebracht in de septembervergadering van de Participatieraad.
- in september formuleerden wij het voorstel, adhesie te betuigen met het gemeentebestuur van een **Warm onthaal van asielzoekers**. De Participatieraad nam dit in hoofdzaak over;
- het **jeugdbeleid**:
 1. Voor de harmonisatie van de plaatselijke *peuterspeelzalen en kinderopvang* formuleerden wij in de zomer een zeer positief conceptadvies, dat door de Participatieraad werd overgenomen;
 2. Ook in ons inderhaast uitgebracht conceptadvies over de herijking van de plannen voor het *onderwijs* in de gemeente, met beleidsaanbevelingen voor de huisvesting, kon de Participatieraad zich vinden;
 3. Met de evaluatie van *jeugdcentrum CASA* door de gemeente hadden zowel werkgroep als Participatieraad veel moeite. Procedureel omdat de evaluatie niet ter advisering aan de Participatieraad was voorgelegd. Inhoudelijk was ons bezwaar dat de inbedding van het jeugdcentrum in het jeugdbeleid te wensen overliet. Ons conceptadvies: CASA ontvangt voor 2016 het voorgestelde subsidiebedrag. Voortzetting van deze subsidie na 2016 zou gebonden moeten zijn aan degelijke inbedding in het gemeentelijk jeugdbeleid. In 2016 gaan we bij CASA op bezoek;
 4. Over het *jeugd & alcoholbeleid* zijn we niet geconsulteerd en amper geïnformeerd; de 'pitch'-documenten wachten nog op bespreking;
 5. Tot haar teleurstelling is de werkgroep niet betrokken bij de gedachtevorming over een nieuwe opzet van de *Jongerenraad*. De gemeenteraad heeft dit naar zich toe getrokken; van dit initiatief is al zeer lang niets vernomen. Jongeren laten participeren in de samenleving - daarover zouden werkgroep en Participatieraad dolgraag hun zegje doen!
- het idee om naar het voorbeeld van Súdwest-Fryslân in Heerenveen met *religieuze organisaties* een *convenant* over samenwerking op sociaal gebied te sluiten, vond geen steun.

Communiceren, contacten leggen & verbinden – Net als vorig jaar is WG 1 er veel op uit gegaan, om er op toe te zien hoe bij de start van de nieuwe WMO- en Participatiewet *sociale samenhang* en *leefbaarheid* in de Heerenveense gemeenschap gestalte kreeg. Hieronder een overzicht van onze contacten.

Raadsleden & ambtenaren ontmoeten we tijdens bijeenkomsten in *dorpen en wijken*, met als hoogtepunt de grote bijeenkomst over krimp; zo ook tijdens de *contactavond* voor cliënten, cliëntenraden en hun vertegenwoordigers (veelal zorgverleners); verder bij informele raadsvergaderingen; en bij de informatieavond over het AZC.

Leden van de werkgroep waren verder als **deelnemer of waarnemer** betrokken bij:

- jaarvergaderingen in *dorpen en wijken* van Plaatselijk Belang en wijkverenigingen. Met name op de bijeenkomsten over de wijkkrachtscan in Akkrum, Oudeschoot en De Greiden is door leden meegedacht over versterking van de sociale cohesie en leefbaarheid. Onze *'vertegenwoordiger van Akkrum'* heeft in z'n dorp kracht bijgezet aan initiatieven van plaatselijke organisaties, steun gegeven aan acties van gemeentewege om de overlast door jongeren te beheersen en contact gelegd met Leppehiem. Ook heeft hij meegedaan aan een provinciale bijeenkomst van Doarpswurk over democratisch besturen in de toekomst, bijvoorbeeld met diverse vormen van burgerraadpleging. In het najaar gaat Doarpswurk weer met PB'en en bestuurders in conclaaf, nu over prioriteiten voor het beleid in Fryslân;
- zicht krijgen op de *uitvoering van het WMO-beleid* via Plaatselijke Belangen. Dit was nog niet mogelijk, te vroeg. Sleutelfiguren zijn hierbij de beide wijkmanagers, die geregeld impulsen geven in de richting van dorpen & wijken. Met hen zoeken we in 2016 contact;
- bespreking van het uitvoeringsplan voor *gezondheid* met betrokken ambtenaar. Aan het conceptadvies heeft onze werkgroep bijgedragen;
- de open dag van leer- en werkboerderij *It Wolwêzen*;
- overleg met *ouderenkoepel Cosbo*. Op ons initiatief spraken we over verbetering van contact en uitwisseling. Daarover zijn afspraken gemaakt voor 2016;

Al met al ziet de werkgroep terug op een adviesrijk jaar; tevens een jaar waarin de leden vaak hun gezicht hebben laten zien, in het gemeentehuis maar meer nog 'in het veld'. Maar ook een pittig jaar als het gaat om werkbelasting. De groep van vier verdient versterking.

Werkgroep 2

De werkgroep bestaat uit de volgende leden; Nico Smits (contactpersoon), Renie Plantinga en Johan Mintjes. Per 1 augustus is onze werkgroep versterkt met Ildi van Boetzelaer.

De werkgroep is in 2015 9 keer bij elkaar geweest.

In het eerste kwartaal zijn er bezoeken gebracht aan de heer Rienks van De Friese Wouden voor de huishoudelijke hulp en aan mevrouw Kiewiet, tevens van De Friese Wouden voor de extramurale zorg. Het tweede kwartaal heeft de Werkgroep bezoeken gebracht aan Aardema Zorg in Nieuwehorne, Preventiewerkers(bij Centrum Jeugd en Gezin) en Meitinkers (bij het WMO –loket).

Verder is er telefonisch contact geweest met mevrouw Ten Harmsen van het Bureau Sociale Raadsliden gevestigd in Drachten. Verder heeft de Werkgroep diverse malen overleg gepleegd met mevrouw Roelofs en de heer Nijzing betreffende het privacybeleid bij de Gemeente Heerenveen.

In het vierde kwartaal heeft de Werkgroep bezoeken gebracht aan diverse Zorgboerderijen o.a. BoerenBlij; It Wolwêzen en Het Sleutelbos en is er telefonisch contact geweest met zorgboerderij Balstien in Bontebok. Van deze bezoeken aan de zorgboerderijen heeft de werkgroep van de daar verzamelde signalen een conceptadvies opgesteld.

Renie Plantinga en Ildi van Boetzelaer hebben beide een dagdeel meegelopen met de Wijkverpleegkundigen S1 in respectievelijk Oudeschoot en De Greiden.

Verder heeft de Werkgroep nog een gesprek gehad met Jelle Hoekstra (projectleider Eén in Dienstverlening van de Gemeente Heerenveen).

Renie Plantinga heeft nog een bijeenkomst bijgewoond samen met Gemeente-Caleidoscoop en Partoer.

Werkgroep 3

De werkgroep bestond uit 3 personen, te weten Christien Vermeer, Eelco Sixma en Riki Telgen (contactpersoon).

De werkgroep heeft 9 keer vergaderd. Daarnaast was er regulier overleg met betreffende ambtenaren en relevante maatschappelijke organisaties, zoals Mezzo, Caleidoscoop, het VSP en Burgerinitiatieven in Akkrum.

Naast het vanuit haar eigen invalshoek meewerken aan de totstandkoming van alle adviezen van de Participatieraad heeft de werkgroep meegedacht over de invulling van de digitale sociale kaart "HeerenveenHelpt.nl".

De werkgroep heeft zich het afgelopen jaar vooral bezig gehouden met het Uitvoeringsplan Mantelzorgondersteuning. In open overleg met de betreffende ambtenaar heeft de werkgroep reeds in een vroeg stadium input kunnen leveren, welke ook in de notitie duidelijk terug te vinden is. Dit heeft geresulteerd in een positief advies met slechts een enkele kanttekening.

Werkgroep 4

Interne veranderingen

Naar aanleiding van de teambuilding van de Participatieraad in januari 2015 is besloten om werkgroep 4 te versterken. Jouke Bouma en Cobie Aandewiel zijn in mei toegevoegd aan de werkgroep.

In juni heeft Joop van Dam de werkgroep verlaten.

In oktober besloot Jouke Bouma de Participatieraad te verlaten. En in december heeft de werkgroep afscheid genomen van Christien Vermeer-Schottert in verband met verhuizing buiten de gemeente Heerenveen.

Hierdoor is de samenstelling van de werkgroep: Nico Smits; Sophia Cuperus en Cobie Aandewiel.

Bezoeken

De werkgroep heeft een flink aantal werkbezoeken afgelegd.

Gesprek met de heer Stigchel van MEE Friesland over signaalkaart en cliëntondersteuning.

Er zijn een aantal zorgboerderijen, waar de gemeente Heerenveen zorg inkoop, bezocht. Bij deze bezoeken krijgen we informatie over de manier waarop de gemeente de zorg inkoop, de keuzevrijheid voor de cliënten en welke trends er zich afspelen bij deze zorgverlening.

Ook zijn er een aantal bijeenkomsten van Zorgbelang bezocht.

Er is een gesprek geweest met een S1-verpleegkundige, over vroeg signalering opvang en collectief aanbod in de wijk. Later in het jaar zijn we naar een bijeenkomst geweest waar de uitkomsten van deze niet-toewijsbare zorg gepresenteerd werd.

En heeft de werkgroep contact gehad met een manager en een aantal medewerkers van WIL bv.

Ook heeft werkgroep 4 geholpen met de voorbereiding van de bijeenkomst voor Cliëntenraden zorginstellingen op 12 oktober in het Posthuistheater.

Signaalkaarten.

Er is een nieuwe begeleidende brief bij de signaalkaarten ontwikkeld. Met deze nieuwe brief is een pilot gedraaid bij een 3-tal organisaties, de Friese Wouden, Humanitas en de Barones, in de hoop op deze manier meer signalen uit de gemeente te krijgen.

Het resultaat van deze pilot was enigszins teleurstellend. 1 organisatie gaf aan dat zij, bij problemen met de gemeente, dit zelf afwikkelden.

Bij een andere organisatie werden de signaalkaarten besproken in het management, maar zijn er verder weinig reacties gegeven op de nieuwe brief.

Dit heeft ons doen besluiten dat we de signaalkaart verder niet meer actief aan zullen bieden. Hij blijft wel op de website staan.

Doelgroepenvervoer.

De werkgroep heeft met belangstelling de aanbesteding van het doelgroepenvervoer gevolgd. We hebben een gesprek gehad over het nieuwe bestek voor het leerlingenvervoer, daarover is een advies uitgebracht. Hierna is er een enquête gehouden onder ouders van de Mr. Duisterhoutschool en It Oerset. De bevindingen van deze enquête zijn in een ongevraagd advies aan de gemeente verwoord. De ouders van beide scholen zijn via de nieuwsbrieven van bovengenoemde scholen op de hoogte gebracht

Tevens is er een enquête gedaan onder gebruikers van het volwassenenvervoer, deze is niet succesvol geweest, de respons was summier.

We hebben een gesprek gehad met de heer Muizer over de ervaringen met het collectief lokaal vervoer. En later is er een gesprek geweest over de uitkomsten van dit onderzoek door onderzoeksbureau Panteia uit Rotterdam. Wij denken dat het collectief lokaal vervoer en de uitvoering huishoudelijke hulp bij de gemeente Heerenveen in goede handen is.

Werkgroep 5

Leden: Cobie Aandewiel, Sophia Cuperus, Fred Dommershuijzen en contactpersoon Dick Kleinhesselink

Terrein: *maatschappelijke opvang; openbare geestelijke gezondheidszorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid; verslavingszorg; huiselijk geweld/kindermishandeling (Veilig Thuis) en beschermd wonen voor dak- en thuislozen en zwervende jongeren.*

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om deze zorg en ondersteuning regionaal te organiseren. Daartoe is het samenwerkingsverband *Sociaal Domein Fryslân* opgericht. In deze organisatie werken alle 24 Friese gemeenten samen in de beleidsvoorbereiding voor de Participatiewet en in de beleidsvoorbereiding en inkoop voor de regionale Wmo 2015 en Jeugdzorg.

Kerntaak advisering: Ondanks de inspanning van het DB heeft de werkgroep - en daarmee de Participatieraad - zich in 2015 niet kunnen uitspreken over het regionaal beleid voor Begeleid Wonen noch over de Inkoop op bovengenoemde opvang, zorg en voorzieningen. In advisering door Wmo- en Participatieraden was in het besluitvormingsproces nog niet voorzien. Toen de werkgroep de stukken hierover ontving, waren de besluiten hierover al genomen en de inkoop al rond. Met het college van B&W van Heerenveen zijn afspraken gemaakt voor 2016, zodat werkgroep 6 en Participatieraad dan wél invloed krijgen op regiovisies, evaluatie inkoop enzovoort. Het DB waakt hierover.

Activiteiten werkgroep. De werkgroep is 10 keer bijeengekomen en er geregeld op uit geweest. Hieronder een overzicht van de gespreksthema's in haar vergaderingen en van het bezoek aan & overleg met anderen.

- Het *Sociaal Team*. Met coördinator mevrouw Voigt is de voortgang van dit expertteam onder de nieuwe omstandigheden besproken. Hoewel de transitie tot forse overbelasting leidde, is een wachtlijst voorkomen. Heerenveen, ook de burgemeester, doet het volgens het team goed. De Meitinkers, nieuw bij de toegang, raken steeds beter berekend op hun omvangrijke taak. Gebiedsteams zijn niet nodig, wanneer men de weg naar de experts maar weet te vinden;

- De informatievoorziening over regionaal georganiseerde zorg, opvang en ondersteuning (zie hierboven 'Terrein') is besproken met de ambtenaren mevrouw Bot en de heer R. Kuipers. Zo ook de behoefte aan geregelde inspraak door Wmo-raden en cliënten;
- Gemeentelijk beleid rond *jeugd & alcohol*. Het kostte moeite de vinger aan de pols te houden. Ons is nog niet om advies gevraagd. Over de 'pitch' waarin leerlingen van het Friesland College de uitvoering van het jeugd- en alcoholbeleid hebben onderzocht, worden we begin 2016 bijgepraat;
- Ook de rapportage over de effecten van *sportproject De Beugel* zal ons begin 2016 bereiken, tegelijk met de nieuwe beleidsplannen voor *Sport als middel*;
- Over de *kwaliteit van cliëntondersteuning* hebben we de bespreking door *Frysk Platform GGZ-clieñten* meegemaakt. Door bijeenkomsten van dit platform te bezoeken, horen we de stem van de doelgroep. Wat we horen, is vooral de vrees voor bezuiniging op begeleidingstijd;
- Ook op de door dit platform belegde informatiebijeenkomst over *Begeleid Wonen* waren we van de partij. Het Friese beleid bleek al vastgesteld, buiten cliënten en Wmo-raden om. Ook hiervan hebben we melding gemaakt in de Participatieraad;
- Dat Zorgbelang een miniconferentie wijdde aan *cliëntenparticipatie* en *democratisering in de zorg* voorzag in een behoefte. De werkgroep vond de opbrengst op dit punt echter mager;
- Sinds de abrupte opheffing van het Kronkelcafé volgen we initiatieven voor ontmoeting van eenzamen en *psychisch kwetsbaren*, zoals de Centra voor meedoen. Bij de plannen daarvoor zijn we door Caleidoscoop niet betrokken;
- Contact met *Fier* is er in 2015 niet geweest. *ZIENN* spreken we begin 2016 in Leeuwarden;
- Het contact met de organisatie Kansplus voor verwanten van verstandelijk beperkten houden we warm, haar Wmo-netwerk steunen we. Het contact met de LFB voor *cliënten met verstandelijke beperking* zou verstevigd kunnen worden.

Al met al een jaar waarin we meer overzicht en inzicht kregen over het terrein van werkzaamheden, echter zonder veel invloed te hebben kunnen uitoefenen.

Werkgroep 6

De werkgroep richt zich op Werk en Inkomen.

De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Renie Plantinga (contactpersoon), Johan Mintjes, Dik van der Korf en John Blank. Per 1 augustus is onze werkgroep versterkt met Ildi van Boetzelaer.

Het jaar stond vooral in het teken van het signaleren van problemen rond de invoering van de Participatiewet en de Wet Tegemoetkoming Onderwijs en Schoolkosten (WTOS).

Werkgroep 6 is in totaal 10 keer bij elkaar geweest.

De werkgroep heeft tijdens deze bijeenkomsten 6 adviezen voorbereid. Daarnaast werden de bezoeken aan organisaties en betrokken ambtenaren voorbereid en geëvalueerd.

In het afgelopen jaar is er met de volgende organisaties gesproken:

- Vluchtelingenwerk
- De Barones
- St Leergeld
- Expertisecentrum Werkhulp
- Werkbedrijf Fryslân

De werkgroep heeft intensief contact gehad met betrokken ambtenaren. Dit naar aanleiding en als voorbereiding op beleidsnotities. Soms ook om toelichting te vragen ten aanzien van de invoering van de Participatiewet.

De werkgroep neemt deel aan de vergaderingen van de regiegroep armoede en bezoekt de bijeenkomsten van de FSU. De deelname levert de werkgroep veel waardevolle en bruikbare informatie op en geeft ons tevens de kans ons netwerk te vergroten.

De uitgebrachte adviezen waarvan werkgroep 6 het voorwerk heeft gedaan zijn:

- Verlaging algemene bijstand i.v.m. woonsituatie en schoolverlaters Participatiewet (*ongevraagd advies*)
- Expertisecentrum Werkhulp (*ongevraagd advies*)
- Beleidsregels Bijzondere Bijstand
- Fonds MBO-studenten (*ongevraagd advies*)
- Beleidsregels Participatiewet, IOAW en IOAZ
- Preventie Schuldhulpverlening

Ad hoc werkgroep Transitie en Privacy

De werkgroep bestond uit Nico Smits en Renie Plantinga.

Het doel van de werkgroep is meepraten en meedenken over de gevolgen voor het Privacy beleid door de drie decentralisaties.

De aandachtsgebieden voor de werkgroep waren vroegtijdige communicatie ten aanzien van beleidsontwikkelingen richting de burger. Bewustwording van alle betrokkenen ten aanzien van privacy en gegevensverwerking.

Daarnaast hebben we aandacht gevraagd voor de informele hulpverleners, namelijk de vrijwilligers. Welke gevolgen heeft het meer inzetten van vrijwilligers op het handhaven van privacy en gegevensverwerking.

De werkgroep heeft drie keer overleg gehad met betrokken ambtenaren.

Ook is er een overleg geweest met Partoer, Caleidoscoop en een betrokken ambtenaar over de vrijwilliger in relatie tot privacy en gegevensverwerking.

Ad hoc werkgroep Kwaliteit bij maatwerk/klachtenregeling

De werkgroep bestond uit Riki Telgen en Dik van der Korf.

De werkgroep heeft een aantal constructieve contacten gehad met de betreffende ambtenaren over de uitvoering van een deel van de adviezen die zij vorig jaar aan het college heeft gegeven.

5. Het budget van de Participatieraad

Er is door de gemeente Heerenveen voor 2015 een budget vastgesteld van € 11.990,-. Uit dit budget werden de vaste vergoedingen, de onkosten van de leden en overige kosten zoals contributies, lidmaatschappen, advertenties, kosten website en organisatiekosten betaald. De Participatieraad heeft over 2015 een batig saldo van € 1.321,45.

6. Speerpunten jaarplan 2015

Belangrijke inhoudelijk speerpunten zullen in 2016 zijn:

- Het aanhalen en verstevigen van de contacten in de Heerenveense samenleving heeft in 2016 een hoge prioriteit. De signalen die gegeven worden door de inwoners en de maatschappelijke organisaties zijn van groot belang voor een goede advisering aan het college.
- De bekendheid van de Participatieraad bij de inwoners van Heerenveen door communicatie met de "achterbannen" heeft onze voortdurende aandacht. Hierbij past ook het uitbrengen van onze "Nieuwsflits" en het werken met onze "Signaalkaarten". Ook zal in 2016 bijzondere aandacht besteed worden aan de verschillende social media.

- Bij de communicatie van de Gemeente Heerenveen naar de burgers met betrekking tot de WMO 2015, Jeugdwet en Participatiewet zal een vinger aan de pols worden gehouden. Een juiste communicatie over deze zaken is onmisbaar.
- De Participatieraad zal de uitvoering van de nieuwe taken van de Gemeente actief en betrokken blijven volgen.
- De Participatieraad zal de ontwikkelingen bij de invulling van een onafhankelijke klachtenregeling op de voet volgen en wil hier ook actief bij betrokken blijven.
- De Participatieraad zal zorg dragen voor voldoende nieuwe instroom van nieuwe leden en zal blijvend aandacht besteden aan evaluatie en scholing van de raad zelf.